

ЗВІТ

за результатами самооцінювання системи оцінювання у Ліцеї імені братів Шеметів ЛМР

Відповідно до наказу по Ліцею імені братів Шеметів наказу від 23.10.2024 №252-о «Про створення робочої групи та проведення самооцінювання якості освітньої діяльності за напрямом «Система оцінювання», проведено самооцінювання системи оцінювання здобувачів освіти за такими напрямками:

2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх результатів навчання (Рівень: Достатній)

Навчальні досягнення учнів у Ліцеї оцінюються за наявними та оприлюдненими критеріями, які враховують компетентнісний підхід. Педагогічний колектив керується нормативними документами МОН України щодо оцінювання. 93,9% опитаних педагогічних працівників використовують критерії МОН України, а 45,5% розробляють власні критерії спільно з учнями. Типові критерії та критерії оцінювання окремих видів робіт розміщено на офіційному вебсайті ліцею, в Освітній програмі, в кожному кабінеті є QR-код з посиланням на них. Вчителі розробляють критерії для забезпечення чіткості та аргументованості оцінки. Проте, кожен третій учень зазначає, що не бере участі в розробці критеріїв оцінювання окремих видів робіт. Спостереження за навчальними заняттями показали, що критерії оцінювання обговорювалися з учнями лише на уроках окремих вчителів.

Адміністрація аналізує результати та динаміку навчальних досягнень, виявляє типові помилки, розглядає їх на нарадах та педагогічних радах для підвищення якості освітнього процесу. 61,8% педагогів пояснюють критерії оцінювання перед вивченням кожної теми, а 88,2% інформують здобувачів освіти про критерії на початку навчального року. При цьому 64,9% здобувачів освіти засвідчили, що поінформовані про критерії, правила та процедури оцінювання, 27,8% отримують інформацію лише за запитом, а 6,3% не отримують взагалі. 46,1% батьків отримують інформацію про критерії оцінювання регулярно. 88,6% учнів та 92% батьків вважають оцінювання у більшості випадків справедливим та об'єктивним.

Для забезпечення відкритості та зрозумілості системи оцінювання, всім педагогічним працівникам необхідно не лише ознайомлювати учнів з критеріями, правилами та процедурою оцінювання навчальних досягнень, а й визначати рівень усвідомлення здобувачами освіти системи оцінювання в закладі освіти, використовуючи різні методи перевірки.

2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти (Рівень: Достатній)

Більшість вчителів обґрунтовують кожен виставлений оцінку учню індивідуально. На щорічній конференції батьків та учнів ознайомили з критеріями оцінювання. Вчителі дотримуються принципів академічної

добročесності, пропонуючи завдання, які унеможливають списування. У ліцеї здійснюється внутрішній моніторинг навчальних досягнень з предметів. Інформація про результати моніторингу подається у вигляді таблиць та діаграм, розміщена в наказах та використана в річному звіті директора.

Аналіз результатів проводиться на засіданнях педагогічної ради, нарадах при директору, на засіданнях професійних спільнот, де приймаються рішення щодо корекції освітньої діяльності педагогів, визначення освітньої траєкторії окремих учнів. У ліцеї щорічно вивчається стан викладання навчальних предметів, відповідність рівня досягнень учнів вимогам освітньої програми, результати обговорюються на засіданнях професійних педагогічних спільнот та узагальнюються в наказах.

Питання формуального оцінювання розглядаються на засіданнях професійних педагогічних спільнот, засіданнях педагогічної ради та відображаються протоколах. За результатами анкетування 76,5 % учителів повідомили, що використовують у своїй роботі формувальне оцінювання. Результати опитування показують: 80,8 % опитаних учнів та 79 % батьків вказали, що аргументацію виставлених оцінок, аналіз допущених помилок, визначення шляхів покращення результатів навчання здійснюється лише окремими вчителями. Водночас, оцінювання навчальних досягнень вчителями, на думку більшості учнів, здійснюється з метою визначення рівня знань, умінь і навичок (63,6 %) або для відстеження індивідуального прогресу (25 %).

Для забезпечення індивідуального поступу кожного учня та досягнення кращих освітніх результатів, педагогічним працівникам Ліцею імені братів Шеметів ЛМР рекомендується регулярно проводити аналіз результатів моніторингових досліджень. На основі отриманих даних приймати ефективні методичні рішення, спрямовані на підтримку та розвиток потенціалу кожного здобувача освіти.

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання (Рівень: Достатній)

Одним із чинників, який характеризує якість освітнього процесу в закладі освіти, є задоволеність учнів результатами навчальної діяльності. Система оцінювання допомагає відстежувати прогрес та формувати в учнів відчуття відповідальності за результати своєї навчальної діяльності. Відповідно до результатів анкетування педагогічні працівники надають учням необхідну допомогу в навчальній діяльності. З цим погодилася переважна більшість опитаних учнів. Результати опитування щодо врахування думки учнів під час уроків показало: 46,5% учнів зазначають, що їхня думка враховується з більшості предметів, 35,5% відзначають, що це відбувається лише з окремих предметів, 12,2% вважають, що більшість учителів нав'язують свою точку зору як єдино правильну, 5,7% зазначають, що їхня думка практично не враховується. Більшість учнів відповідально ставиться до процесу навчання та усвідомлює його важливість для подальшого життя, 80,8% учнів вважають, що результати навчання залежать виключно від праці та наполегливості, 69,4% – від рівня викладання, 32,7 % пов'язують з мотивацією батьків, 40 % – від об'єктивності оцінювання. Разом з тим, 74,7% учнів вказують, що відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для

подальшого життя. Відповідно до результатів спостереження за навчальними заняттями можна зробити висновок, що вчителі акцентують увагу на досягненнях учнів, мотивують та підтримують бажання вчитися.

Педагоги ліцею застосовують формувальне оцінювання спрямоване на реалізацію компетентнісного підходу. У 1-4 класах приділяється увага самооцінюванню та взаємооцінюванню. У 5-11 класах окремі вчителі впроваджують формувальне оцінювання та самооцінювання. Однак таких 82,4 %, які застосовують систему оцінювання, що ґрунтується на компетентнісному підході. Лише 18% учнів зазначає, що вони постійно здійснюють самооцінювання результатів своєї роботи під час навчання, а 40,8 % - здебільшого здійснюють, 34,3 % - дуже рідко. 86% стверджують, що вчителі практикують проведення взаємооцінювання робіт одне одного. У 5-11 класах під час проведення діагностувальних, підсумкових, самостійних, тестових перевірних робіт учителями застосовуються різнорівневі завдання та свій формат оцінювання кожного завдання. 73,5% педагогічного колективу використовують завдання компетентнісного змісту, розміщені на освітніх платформах, 47,1% розробляють самостійно. Аналіз відвіданих уроків показав, що вчителі приділяють належну увагу елементам формувального оцінювання, періодично проводять взаємооцінювання та самооцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти, здійснюють аналіз навчальних досягнень учнів, мотивуючи їх на досягнення результату, намагаються будувати партнерські відносини із своїми вихованцями. Під час відвіданих навчальних занять з'ясовано, що переважна більшість учителів надають учням час на обдумування відповіді, супроводжують її уточнювальними запитаннями, більшість – забезпечують зворотний зв'язок щодо якості виконання завдань, відзначають досягнення учнів та підтримують у них бажання навчатися. Результати анкетування свідчать, що більшість здобувачів освіти отримують зворотний зв'язок від учителів під час пояснення та аргументації виставлених оцінок аналізу допущених помилок, визначення шляхів покращення результатів навчання.

Під час дистанційного навчання вчителі організують заняття в онлайн режимі відповідно вимог Санітарного регламенту. Забезпечується зворотний зв'язок. Тестові завдання містять вправи й компетентнісного змісту. Учителі (70%) демонструють презентації, відео, роблять уроки насиченими й цікавими.

Методична робота закладу освіти щодо здійснення формувального оцінювання спланована, і передбачає в 2024/2025 н.р. інформаційно-методичні заходи: майстеркласи, інструктивні наради, розміщення на сайті ліцею матеріалів «Інструменти формувального оцінювання», взаємовідвідування уроків, відвідування уроків учителями-предметниками.

Через систему оцінювання навчальної діяльності важливо розвивати в учнів активну життєву позицію. Учителі здійснюють індивідуальний підхід, наскрізний процес виховання, який формує цінності. Освітню діяльність учні закладу поєднують з участю в житті класу, ліцею, місцевої громади, суспільства загалом. Вони виконують волонтерську роботу, беруть участь у благодійних заходах. Це сприяє розвитку відповідних ціннісних орієнтирів та чіткої громадянської позиції.

Для створення ще більш ефективного та мотивуючого освітнього середовища, Ліцею імені братів Шеметів ЛМР варто спрямовувати оцінювання навчальних досягнень на індивідуальний поступ кожного здобувача освіти. Це означає, що головний акцент має бути на динаміці розвитку учня, а не лише на порівнянні з іншими. Важливо активно відзначати навіть незначні досягнення учнів та всіляко підтримувати їхнє бажання навчатися, використовуючи різноманітні форми заохочення та конструктивного зворотного зв'язку.

Для ефективнішого оволодіння ключовими компетентностями, вкрай важливо добирати домашні завдання, які дійсно сприяють їхньому розвитку. Це можуть бути практичні завдання, проєктні роботи, що вимагають критичного мислення або творчого підходу, а не просто механічного відтворення матеріалу.

Для формування відповідального ставлення до навчання, батьки повинні стати повноцінними партнерами в освітньому процесі. Необхідно проводити системну роботу з батьками, інформуючи їх про цілі навчання, методи оцінювання та можливості їхньої участі в підтримці навчальної мотивації дітей. Паралельно з цим, важливо удосконалювати та урізноманітнювати прийоми самооцінювання на уроках. Заохочення учнів до рефлексії над власними навчальними досягненнями та труднощами сприяє розвитку їхньої самосвідомості та відповідальності за власне навчання.

Для учнів, що мають низький рівень знань, вчителям необхідно організовувати роботу через індивідуальні завдання, активно застосовувати змішане та дистанційне навчання, що дозволить гнучко адаптувати освітній процес до їхніх потреб. Учителям важливо включати в навчальну діяльність всі можливі засоби мотивації, зацікавлення та заохочення. Це може бути використання ігрових форм, інтерактивних методів, міжпредметних зв'язків, а також створення атмосфери успіху та взаємодопомоги, що стимулюватиме учнів до постійного розвитку та досягнення нових вершин.

За підсумками самооцінювання системи оцінювання здобувачів ліцею ліцею робочою групою встановлено:

РІВНІ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВИМОГАМИ:

2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх результатів навчання – достатній рівень.

2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти – достатній рівень.

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання – достатній рівень.

За напрямом 2 «СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ» достатній рівень.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА НАПРЯМОМ «СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ» У АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ ІМЕНІ БРАТІВ ШЕМЕТІВ ЛУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЛУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

1. Детально проаналізувати результати самооцінювання напряму «Система оцінювання здобувачів освіти» на засіданні педагогічної ради закладу з метою внесення змін у планування роботи на 2025/2026 н.р. з питань, які потребують доопрацювання.

2. Розробити для практичного використання критерії оцінювання навчального поступу здобувачів з позицій позитивного мислення/мислення зростання, недискримінаційного підходу в навчанні.

3. Налагодити комунікацію з батьківською спільнотою в частині вироблення, обговорення та практичного використання критеріїв оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти.

4. Опрацювати і ввести в системну практику роботи засоби самооцінювання та взаємооцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти різних вікових груп.

5. Започаткувати роботу пролонгованого семінар-практикуму для педагогічних працівників «Інноваційні підходи щодо впровадження нового державного стандарту базової середньої освіти»

6. Рекомендувати для самоосвіти навчальний курс Оцінювання без знецінювання

7. Для розвитку відповідальності та розуміння очікуваних результатів навчання активно залучати учнів до процесу створення та перегляду критеріїв оцінювання (спільні обговорення та "мозковий штурм" з учнями під час розробки або корегування критеріїв для конкретних предметів чи завдань; створення робочих груп із залученням учнів, які разом з педагогами аналізуватимуть ефективність діючих критеріїв та пропонуватимуть їх оновлення; проведення спеціальних семінарів або тренінгів для учнів, де вони зможуть глибше зрозуміти принципи самооцінювання та взаємооцінювання).

8. Організувати регулярні тренінги та майстер-класи для педагогів, сфокусовані на сучасних техніках надання формувального зворотного зв'язку. Мета цих заходів — навчити вчителів мотивувати учнів до подальшого розвитку через якісний фідбек.

9. Запровадити уніфіковану систему документування зворотного зв'язку. Це може бути реалізовано через електронні журнали або спеціальні цифрові форми, що дозволить учням та їхнім батькам легко відстежувати навчальний прогрес та отримувати рекомендації для покращення.